СХВАЛЕНО
Протокол засідання педагогічної ради
«28» серпня 2026 № 03

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Запорізької гімназії
«Запорізька Січ»
Запорізької міської ради
«28» серпня 2026 №94/р

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Запорізької гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради

І. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Запорізької гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради (далі – Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти Запорізької гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради (далі – гімназія), додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» , «Про позашкільну освіту», «Про дошкільну освіту», «Про академічну доброчесність», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Статуту Запорізької гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради, Правил внутрішнього трудового розпорядку для працівників ЗНВК «Запорізька Січ», Правил поведінки здобувачів освіти Запорізької гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради.

ІІ. Принципи, норми етики та академічної доброчесності закладу освіти

2.1. ***Академічна доброчесність*** – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та впровадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- ***академічний плагіат*** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- ***самоплагіат*** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових;
- ***фабрикація*** - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- ***фальсифікація*** – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- ***списування*** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної тощо);
- ***обман*** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- ***хабарництво*** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- ***необ'єктивне оцінювання*** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;
- ***зловживання впливом*** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави

2.3. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

2.3.1. **учасниками освітнього процесу** шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про дошкільну освіту», «Про академічну доброчесність», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Статуту Запорізької гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради, Правил внутрішнього трудового розпорядку для працівників ЗНВК «Запорізька Січ», Правил поведінки здобувачів освіти Запорізької гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради;
- утвердження позитивного іміджу гімназії, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази гімназії;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;

- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими нормативними актами.

2.3.2. ***здобувачами освіти*** шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- дотримання мінімального відсотка унікальності робіт (реферати та доповіді: 40–50%; творчі роботи (есе, казки, власні розповіді, твори): 70–80%);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- добросовісного використання засобів генеративного штучного інтелекту під час освітнього процесу;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації.
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

2.3.3. ***педагогічними працівниками*** шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов’язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- добросовісного використання засобів генеративного штучного інтелекту під час освітнього процесу;
- об’єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під підпис після ознайомлення із Правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти.
3.2. Положення доводиться до батьківської громади шляхом оприлюднення на сайті гімназії.
3.3. Заступники директора гімназії:
3.3.1. Забезпечують попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій, колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок, робіт для публікацій;
3.3.2. Використовують у своїй діяльності та рекомендують вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.
3.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).
3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за порушення академічної доброчесності створюється Комісія з питань академічної доброчесності та етики учасників освітнього процесу гімназії.
3.6. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності учасників освітнього процесу.

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Видами порушень академічної доброчесності є:
- відчуження авторства;
- академічний плагіат;
- приписування авторства;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- недоброчесне оцінювання;
- несамостійне виконання завдання;
- недозволена допомога;

- академічний саботаж;
- схиляння до порушення академічної доброчесності;
- інституційні порушення академічної доброчесності.

4.2. Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює комісія з питань академічної доброчесності учасників освітнього процесу.

4.3. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення нею порушення академічної доброчесності досягла 14-річного віку. До здобувачів освіти, які не досягли 14-річного віку, застосовуються виховні заходи.

4.4. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічного працівника гімназії:

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- заборона претендувати на присвоєння педагогічного звання на строк від одного до трьох років;
- позбавлення педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії;

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;
- звільнення із гімназії.

4.5. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

1) виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;
- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- повторне виконання завдання;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років.

V. Комісія з питань академічної доброчесності учасників освітнього процесу

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики учасників освітнього процесу Запорізької гімназії «Запорізька Січ» Запорізької міської ради (далі - Комісія) – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням даного Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу, учнівського самоврядування та батьківської громади (за згодою) в кількості 7 осіб.

5.2.1. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

5.2.2. Термін повноважень Комісії - 1 рік.

5.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність».

5.4. Комісія має такі повноваження:

- виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу гімназії;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;
- готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність гімназії;
- отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу гімназії;
- залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора гімназії для подальшого реагування.

5.5. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

5.6. Комісія звітує про свою роботу один раз на рік.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою гімназії більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення. Даний проект пропонується на розгляд учасників освітнього процесу: здобувачів освіти, педагогічних працівників, батьків здобувачів освіти.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Гімназія забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради гімназії та вводяться в дію наказом директора гімназії.